

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 887/2021
03.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Светозаревић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Грујић, адвокат из ..., ради измене одлуке о одржавању личних односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 379/20 од 06.10.2020. године, у седници већа одржаној 03.03.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 379/20 од 06.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави, Судска јединица у Жагубици П2 188/2019 од 11.06.2020. године, ставом првим изреке, измењена је правноснажана пресуда Основног суда у Петровцу на Млави, Судска јединица у Жагубици, П2 116/2017 од 01.12.2017. године, у ставу 4. диспозитива тако што је уређен начин одржавања личних односа и виђања између туженог и његове малолетне ћерке ВВ и то сваког другог викенда почев од петка у 15 часова у континуитету до недеље до 19 часова, током прве половине летњег и зимског школског распуста малолетног детета, на дан Крсне славе туженог и сваког другог рођендана малолетног детета, као и сваког другог верског и државног празника, те да ће тужени малолетно дете преузимати из домаћинства тужиље и дете враћати у исто домаћинство по истеку времена одређеног за виђање. Ставом другим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 379/20 од 06.10.2020. године, одбијена је се као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда је потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11, 55/14...87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, док битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се ревизијом указује, не представља прописан разлог за изјављивање ревизије чланом 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, на коме је заснована побијана одлука, раније донетом правноснажном пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П2 116/2017 од 01.12.2017. године, разведен је брак странака и у ставу четири изреке одређен је начин одржавања личних односа и виђања туженог са малолетном ћерком ВВ, рођеном ...2012. године, која је на самостално вршење родитељског права поверена мајци, тако што је одређено да ће тужени преузимати малолетно дете из вртића сваког другог викенда почев од петка до понедељка до 9,00 часова, када ће отац дете одвести у вртић или у домаћинство своје мајке, сваке друге среде, четвртка и петка оне недеље кад не проводи викенд код оца тако што ће отац преузимати дете из вртића и враћати га у домаћинство мајке у 19,00 часова, 20 дана у континуитету током летњег одмора родитеља са којим дете живи, док је дете у предшколском узрасту, пола летњег и зимског распуста у време школског узраста детета, на дан Крсне славе, Божића, сваке парне године, Нову годину и Ускрс сваке непарне године и рођендана детета сваке парне године.

Од почетка примене претходно утврђеног модела виђања, између странка је долазило до честих неспоразума јер нису међусобно сарађивали, тужила је пред Центром за социјални рад посебно истицала да је дете растрзано и да не може да стекне радне и друге навике. У међувремену, од поласка у школу, тужила се највише ангажовала да ВВ заврши све школске обавезе и успешно адаптира у школску средину, јер тужени као отац због својих радних обавеза није био у могућности да се у довољној мери ангажује око помагања детету у савладавању школских обавеза.

Према допунском извештају надлежног Центра за социјални рад од 04.03.2020. године, који је спровео поступак ради оцене оправданости измене одлуке о начину виђања малолетне ВВ са оцем, утврђено је да малолетно дете испољава емоционалну везаност за оба родитеља и да током разговора изражава жељу да са оба родитеља проводи време подједнако. Разматрајући разговор са малолетном ВВ, предлоге родитеља и извештај школе (дете се успешно адаптирало у школску средину), мишљење надлежног центра је да се контакти између малолетне ВВ и оца одвијају сваког другог четвртка од 16,00 часова у континуитету до недеље у 17,00 часова, током половине летњег и зимског распуста, на дан Крсне славе оца и током сваког другог рођендана, са местом преузимања и враћања детета испред мајчине куће.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили члан 6., 61., 266., 270. и 272. Породичног закона (ПЗ) када су закључили да предлог надлежног Центра за социјални рад за измењени модел виђања у делу који се односи на предлог за виђање родитеља и малолетног детета сваког другог четвртка у континуитету до недеље није у најбољем интересу малолетне ВВ као детета школског

узраста и у том делу изменили начин одржавања контакта између туженог и малолетне ВВ (на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде).

Ревизија неосновано указује на погрешну примену материјалног права. Чланом 6. став 1. Породичног закона (ПЗ) је предвиђено да је свако дужан да се руководи најбољим интересом малолетног детета у свим активностима које се тичу детета, при чему је у члану 61. истог закона, а у оквиру права детета, предвиђено да дете има право да одржава лични однос са родитељом са којим не живи и да се то право може ограничити само судском одлуком када је то у најбољем интересу малолетног детета. Чланом 266. ПЗ прописано је да је, у спору за заштиту права детета и у спору за вршење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. Дакле, суд је дужан да се приликом одлучивања о начину одржавања контаката између деце и родитеља који не врши родитељско право, руководи најбољим интересом детета, при чему мишљење центра за социјални рад није једини основ за одлуку или измену одлуке у погледу начина одржавања личних контаката између деце и родитеља, уколико суд процени да предлог центра није у најбољем интересу детета, односно да не представља довољан основ да би се најбољи интерес детета уважио. При том, треба имати у виду да је најбољи интерес детета правни стандард који суд сагледава свеобухватном оценом свих околности конкретног случаја.

Имајући у виду наведено, правилна је оцена нижестепених судова да руковођење Центра за социјални рад исказаном жељом детета да са оба родитеља проводи подједнако време не може бити пресудни критеријум у сагледавању најбољег интереса детета приликом измене модела виђања са родитељем коме није поверено на самостално вршење родитељског права. Одлука о измени уређења начина одржавања личних односа родитеља и детета условљена је оценом о најбољем интересу мал.детета, која укључује низ фактора а нарочито сагледавање новонасталих околности које би оправдале измену такве одлуке. Консултована жеља детета с тога није опредељујућа (чл.65. став 3. ПЗС) јер се суд руководи према најбољем интересу детета, а не према жељи коју оно исказује у судском поступку, непосредно или посредством органа старатељства. У складу са наведеним је поступљено, и кад је реч о мал. ВВ усвајањем измењеног модела виђања као у ставу првом изреке првостепене одлуке, јер је су нижестепени судови свестрано оценили најбољи интерес мал. ВВ, под новонасталим околностима поласка детата у школу, похађања наставе и захтевније организације живота детета (у односу на период када је ишло у предшколску установу). Супротно наводима ревизије, ради се о општепознатим обавезама које се везују за дете школског узраста првог разреда основане школе, а које неминовно захтевају сталну присутност и континуитет у раду са дететом од стране родитеља током радне недеље и сталну посвећеност родитеља детету у циљу његовог успешног адаптирања на школске обавезе као и постизања успеха у савладавању градива, о чему се и до сада у највећем делу старала тужиља као мајка са којом дете живи.

Код таквог стања, предлог Центра за социјални рад у делу који се односи на виђање туженог и малолетног детета сваког другог четвртка у континуитету до недеље правилно је од стране нижестепених судова оцењен као супротан најбољем интересу детета, с обзиром да би, при новонасталим околностима, одлазак код оца у току радне недеље, па и сваке друге недеље, прекомерно оптеретио малолетно дете животне доби школског узраста првог разреда и тиме могао имати негативан утицај на савладавање школских обавеза детета.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић